

Quicksan Edelhertweg 1 en 3 Lelystad

Quicksan Flora en Fauna

Wageningen UR

18 oktober 2019

Project
Opdrachtgever

Quicksan Edelhertweg 1 en 3 Lelystad
Wageningen UR

Document
Status
Datum
Referentie

Quicksan Flora en Fauna
Definitief 02
18 oktober 2019
111125/19-016.912

Projectcode
Projectleider
Projectdirecteur

111125
mevrouw drs. T. Klumper
ing. R.W.M Jansen

Auteur(s)
Gecontroleerd door
Goedgekeurd door

E. de Jongh BSc
ir. W.B. Roosen
mevrouw drs. T. Klumper

Paraaf

Adres

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V.
Leeuwenbrug 8
Postbus 233
7400 AE Deventer
+31 (0)570 69 79 11
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Leeswijzer	6
2	BESCHRIJVING PLANGEBIED EN GEPLANDE WERKZAAMHEDEN	7
3	TOETSINGSKADER	10
3.1	Wnb	10
3.1.1	Gebiedsbescherming	10
3.1.2	Soortenbescherming	10
3.2	NNN	12
3.2.1	Rijksbeleid NNN (voorheen EHS)	12
3.2.2	Provinciaal beleid NNN	12
4	GEBIEDSBESCHERMING	14
4.1	Natura 2000 (Wnb)	14
4.1.1	Gegevens	14
4.1.2	Effecten en conclusie Natura 2000	14
4.2	NNN	15
4.2.1	Gegevens	15
4.2.2	Effecten en conclusie	18
5	SOORTENBESCHERMING	19
5.1	Methode	19
5.2	Beschrijving per soortgroep	19
5.2.1	Vaatplanten	19
5.2.2	Grondgebonden zoogdieren	20
5.2.3	Vleermuizen	22
5.2.4	Vogels	24
5.2.5	Amfibieën en reptielen	29
5.2.6	Vlinders/libellen en andere ongewervelden	30
5.2.7	Vissen	31

6	SAMENVATTING/CONCLUSIE	32
6.1	Gebiedsbescherming	32
6.1.1	Natura 2000	32
6.1.2	NNN	32
6.2	Soortenbescherming	32
7	LITERATUUR	35
	Laatste pagina	35

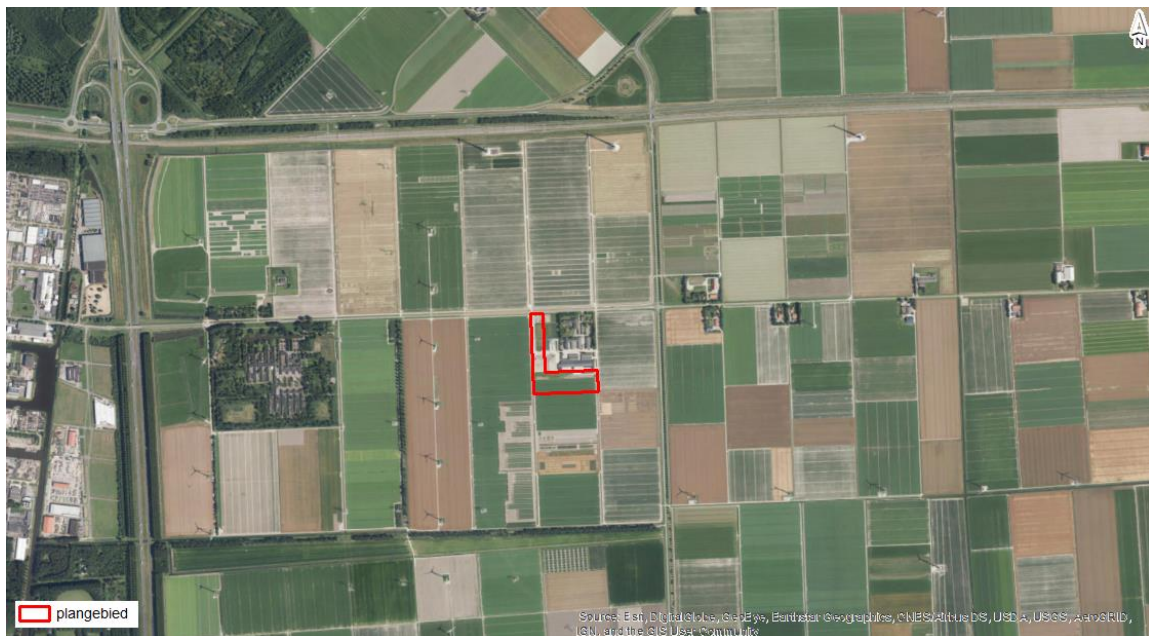
1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Wageningen Plant Research Lelystad (business unit Open Teelten) is een van de hoofdlocaties van Wageningen Plant Research. Bij Wageningen Plant Research in Lelystad wordt onderzoek gedaan naar akkerbouw, groene ruimte en vollegrondsgroenten. Tevens heeft het landelijke praktijkcentrum voor duurzame energie en groene grondstoffen (ACRES) er diverse onderzoeksofstellingen staan, onder meer voor bewaarcellen en loodsen. Wageningen Plant Research voorziet de komende vijf tot tien jaar een groei in haar activiteit in Lelystad. Wageningen Plant Research wil daarom haar bouwvlak vergroten om toekomstige groei mogelijk te maken. Afbeelding 1.1 toont de locatie van het plangebied.

Afbeelding 1.1 Ligging plangebied

1.2 Doel

De onderliggende ecologische quickscan heeft betrekking op het plangebied van de uitbreiding van het bouwvlak aan de Edelhertweg 1 en 3. In dit rapport worden de mogelijke effecten van de werkzaamheden en ingebruikname van het bouwvlak op de in de omgeving aanwezige beschermde gebieden en soorten inzichtelijk gemaakt. Met betrekking tot beschermde gebieden komen de Natura 2000-gebieden (Wnb) en het Natuur netwerk Nederland (NNN) aan bod. Met betrekking tot beschermde soorten worden de soorten die volgens de Wet natuurbescherming (Wnb) zijn beschermd onderzocht.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied en de geplande werkzaamheden. Hoofdstuk 3 beschrijft het toetsingskader in relatie tot de natuur Wet- en regelgeving. In hoofdstuk 4 wordt verkend of er effecten zijn te verwachten op beschermde gebieden. Hoofdstuk 5 beschrijft per soortgroep of er in of nabij het plangebied beschermde soorten aanwezig zijn en wat de effecten van het voornemen op deze beschermde soorten zijn. Hoofdstuk 6 geeft een overzichtelijke samenvatting in de vorm van een tabel. In hoofdstuk 7 is de geraadpleegde literatuur weergegeven.

2

BESCHRIJVING PLANGEBIED EN GEPLANE WERKZAAMHEDEN

Het plangebied, Edelhertweg 1 en 3 te Lelystad, is gelegen in het oostelijke buitengebied van Lelystad. Dit gebied is in agrarisch gebruik (akkerbouw). Op ruim 4 km ten noordwesten bevindt zich het Natura 2000-gebied IJsselmeer. Op ruim 2,5 km naar het zuiden ligt het beschermd natuurgebied van het NNN Lage Vaartbos.

Op deze locatie wordt door Wageningen Plant Research onderzoek gedaan naar akkerbouw, groene ruimte en vollegrondsgroenten. Tevens heeft het landelijke praktijkcentrum voor duurzame energie en groene grondstoffen (ACRES) er diverse onderzoeksofstellingen staan, onder meer voor bewaarcellen en loodsen.

Het plangebied bestaat uit akkerland, een sloot en een vlak agrarisch grasland (waar zich momenteel een puindepot bevindt). Afbeelding 2.1 geeft een impressie van het plangebied.

Afbeelding 2.1 Impressie van het plangebied (foto boven toont de zuidzijde, foto onder toont de westzijde)

Wageningen Plant Research voorziet de komende vijf tot tien jaar een groei in haar activiteit in Lelystad. Wageningen Plant Research wil daarom haar bouwvlak vergroten om toekomstige groei mogelijk te maken. De vergroting betreft een uitbreiding met 68 m in westelijke richting en 158 m in zuidelijke richting. In afbeelding 2.2 een overzicht van de voorgenomen vergroting.

Afbeelding 2.2 Voorgenomen bouwvlakvergroting in groen

De vergroting van het bouwvlak zal initieel een administratieve aanpassing zijn van de huidige situatie. Er is nog geen concrete invulling van welke bouwstructuren op het vergrootte bouwvlak komen. De exacte werkzaamheden zijn derhalve onbekend. Ook is er geen tijdspad bekend. Voornoemde zaken zijn afhankelijk van financiering en concrete invulling van voorgenomen plannen.

TOETSINGSKADER

3.1 Wnb

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen effecten hebben op actuele natuurwaarden. Op 1 januari 2017 is de Wnb in werking getreden. Deze wet vervangt de voormalige Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en Boswet. Hierna worden de relevante delen van de wet toegelicht.

3.1.1 Gebiedsbescherming

In hoofdstuk 2 van de Wnb zijn de bepalingen voor wat betreft gebiedsbescherming vastgelegd. De regels hebben als doel het beschermen en in stand houden van natuurgebieden met bijzondere of kwetsbare waarden. Hiermee zijn internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR), maar ook verdragen als bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) in nationale regelgeving verankerd. Elk Natura 2000-gebied wordt aangewezen door middel van een aanwijzingsbesluit. In dit besluit wordt, behalve onder andere de ligging van het gebied, vastgesteld welke natuurwaarden in dat gebied beschermd zijn, de zogeheten instandhoudingsdoelen.

Nederland past een vergunningstelsel toe bij de bescherming van Natura 2000-gebieden. Projecten of andere handelingen, die gelet op de instandhoudingsdoelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied, zijn volgens artikel 2.7, lid 2 van de Wnb vergunningplichtig. Voor elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden/ontwikkeling een significant negatief effect hebben op de beschermde natuurwaarden in het betreffende gebied.

Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de instandhoudingsdoelen die in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden zijn vastgesteld. Instandhoudingsdoelen betreffen zowel habitattypen en/of habitatrichtlijn- en vogelrichtlijnsoorten. De beoordeling start met een zogeheten Voortoets. Alleen als in een Voortoets significant negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden, is een passende beoordeling noodzakelijk. Kunnen dergelijke significante effecten wel worden uitgesloten, maar kan er wel enige verslechtering plaatsvinden, dan is een verslechteringoets vereist.

In het geval de passende beoordeling niet de zekerheid verschaft dat er geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, moet de vergunning, c.q. de instemming, worden geweigerd, tenzij aan de 'ADC-criteria' voldaan wordt. Dit betekent dat er geen alternatieven zijn (A), er sprake is van bij de wet genoemd belang (D) en dat door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft (C).

3.1.2 Soortenbescherming

Onder de Wnb bestaat de soortenbescherming uit drie delen: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) en 'andere soorten' (art. 3.10). Voor ieder van

deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, toegelicht.

Vogelrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten heeft betrekking op de soorten, zoals aangeduid in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Dit betreft alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied. Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het verbod op opzettelijk storen (artikel 3.1 lid 4) is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

Voor overtreding van de verbodsbepalingen voor vogelrichtlijnsoorten is een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze groep soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen bevredigende andere oplossing (alternatief), 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De belangrijkste in de wet genoemde belangen zijn de volgende:

- bescherming van flora en fauna (b);
- veiligheid van het luchtverkeer (c);
- volksgezondheid of openbare veiligheid (d).

Habitatrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor planten heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een ontheffing van de Wnb worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag voor deze groep soorten wordt getoetst aan drie criteria:

- 1 er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang;
- 2 er is geen bevredigende andere oplossing (alternatief);
- 3 doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De in de wet genoemde belangen zijn onder andere:

- bescherming van flora en fauna (b);
- volksgezondheid of openbare veiligheid (d);
- dwingende redenen van groot openbaar belang, van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e).

'Andere soorten'

Het beschermingsregime voor de 'andere soorten' heeft betrekking op de soorten uit bijlage A en B bij de Wnb. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die buiten de Vogel- en Habitatrichtlijn om, nationaal beschermd worden. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Binnen de soortenlijsten in bijlage A en B bij de nieuwe wet is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van EZK als de afzonderlijke provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een ontheffingsaanvraag.

Een ontheffing kan worden verleend indien wordt voldaan aan de volgende ontheffingscriteria:

- er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang;
- er is geen bevredigende andere oplossing (alternatief);
- doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Voor ontheffingen ten aanzien van deze andere soorten gelden meer ontheffingsbelangen dan bij de HR en VR soorten het geval is. Hier behoort ook het belang van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling toe.

Zorgplicht

In artikel 1.11 lid 1 en lid 2 van de Wnb is de zorgplicht beschreven: 'Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving. Een ieder laat handelingen na, waarvan redelijkerwijs te vermoeden is, dat ze nadelig zijn voor in het wild levende dieren. Als dat nalaten in redelijkheid niet gevegd kan worden, dienen de gevolgen van dat handelen voor die dieren zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt te worden'.

3.2 NNN

3.2.1 Rijksbeleid NNN (voorheen EHS)

Het NNN is een netwerk van grote en kleine beschermde natuurgebieden en verbindingzones waarin de natuur voorrang heeft en wordt beschermd. Door natuur te verbinden blijft diversiteit behouden en verkleint de kans op uitsterven van soorten. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) wordt het rijksbeleid ten aanzien van het NNN kort uiteengezet [lit. 1]. De juridische borging van het NNN vindt deels plaats via het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Hierin worden regels gegeven met betrekking tot de begrenzing, het beschermingsregime en de wezenlijke kenmerken en waarden van een NNN-gebied. De invulling van de regels uit het Barro is echter gedecentraliseerd en ligt in de handen van de verschillende provincies.

3.2.2 Provinciaal beleid NNN

Toetsingskader provincie Flevoland

Het ruimtelijk beleid van de provincie Flevoland is vastgelegd in een drietal documenten, te weten het Omgevingsplan Flevoland 2006 (geconsolideerde versie 2012) [lit. 3], Verordening voor de fysieke leefomgeving 2012 (geconsolideerde versie 2015) [lit. 2] en het Natuurbeheerplan 2019 [lit. 4]. In het Omgevingsplan 2006 is een partiële herziening aangebracht met betrekking tot het onderdeel natuur, wat in werking is getreden op 1 januari 2017.

Omgevingsplan Flevoland

Het vastgestelde beleid en regels voor de fysieke leefomgeving van Flevoland zijn neergelegd in het Omgevingsplan Flevoland. Het omgevingsplan is een samenbundeling van de vier wettelijke plannen op provinciaal niveau: Streekplan, Milieubeleidsplan, Waterhuishoudingsplan en provinciaal Verkeer en Vervoersplan. In de partiële herziening van het Omgevingsplan, in werking getreden op 1 januari 2017, is het NNN beschreven als onderdeel binnen het provinciaal natuurbeleid. Het provinciaal natuurbeleid richt zich

daarnaast op de ecologische verbindingen, het soortenbeleid en het agrarisch natuurbeheer. De ambitie van de provincie is om het volledige Natuur netwerk inclusief de Natura 2000-gebieden zo in te richten dat die voldoet aan de opgaven vanuit de Europese Unie en voldoende draagkracht heeft voor recreatie en andere maatschappelijke functies. Voor het deel van het NNN dat niet onder de Natura 2000-bescherming valt, maakt de provincie saldering op gebiedsniveau mogelijk, op basis van integrale gebiedsplannen die samen met gebiedspartners worden opgesteld. Bij de uitwerking van de saldobenadering is van belang dat niet alle gebieden binnen het NNN dezelfde waarde hebben. Voor het binnendijkse NNN is er een onderscheid in drie groepen: Prioritaire gebieden, Waardevolle gebieden en Overig NNN.

Verordening voor de fysieke leefomgeving

De Verordening voor de Fysieke leefomgeving bevat de juridisch bindende regels die horen bij het Omgevingsplan. In artikel 10.4 van de Verordening is beschreven dat gebieden die deel uitmaken van het Flevolandse Natuur netwerk worden beschermd middels het 'nee, tenzij'-regime: nieuwe activiteiten zijn niet toegestaan, tenzij er sprake is van openbaar belang, geen reële alternatieven aanwezig zijn, negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang van NNN-gebieden worden voorkomen en rest-effecten worden gecompenseerd. Wijziging van de begrenzing van NNN of de wezenlijke kenmerken en waarden door Gedeputeerde Staten is ook mogelijk:

- 1 ten behoeve van een verbetering van de samenhang of betere planologische inpassing van het NNN, voor zover:
 - 1 de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden behouden; en
 - 2 de oppervlakte van het NNN tenminste gelijk blijft;
- 2 ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling, voor zover:
 - 1 de aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden en de samenhang van het NNN beperkt is;
 - 2 de ontwikkeling per saldo gepaard gaat met een versterking van de wezenlijke kenmerken en waarden en een vergroting van de oppervlakte van het NNN;
- 3 naar aanleiding van natuurlijke ontwikkelingen in het gebied.

Wanneer een plan of besluit ten behoeve waarvan het NNN wordt gewijzigd is een toelichting of onderbouwing benodigd waarin wordt aangetoond dat:

- 1 de uitvoering en langdurige instandhouding van de versterking of vergroting van het NNN is gewaarborgd,
- 2 de uitvoering van de versterking of vergroting uiterlijk aansluitend aan het realiseren van de kleinschalige ontwikkeling plaats vindt.

In de verordening wordt verwezen naar bijlage IV waar op kaart 10.2 de begrenzing van het Flevolandse Natuur netwerk geometrisch is vastgelegd. Aanvullend hebben Gedeputeerde Staten de wezenlijke kenmerken en waarden aangewezen, welke zijn opgenomen in bijlage V. Van alle natuurgebieden zijn de wezenlijke kenmerken en waarden alsmede de na te streven beheertypen vastgelegd in het provinciale Natuurbeheerplan.

Natuurbeheerplan Flevoland 2019

Het Natuurbeheerplan [lit. 4] is op 12 juni 2018 vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Flevoland en vervangt integraal het in 2017 vastgestelde Natuurbeheerplan Flevoland 2018. Het plan vormt een belangrijk instrument voor de realisering van het NNN en is het officiële beleidskader waarin de provinciale ambities voor behoud en herstel van het NNN zijn uitgewerkt.

4

GEBIEDSBESCHERMING

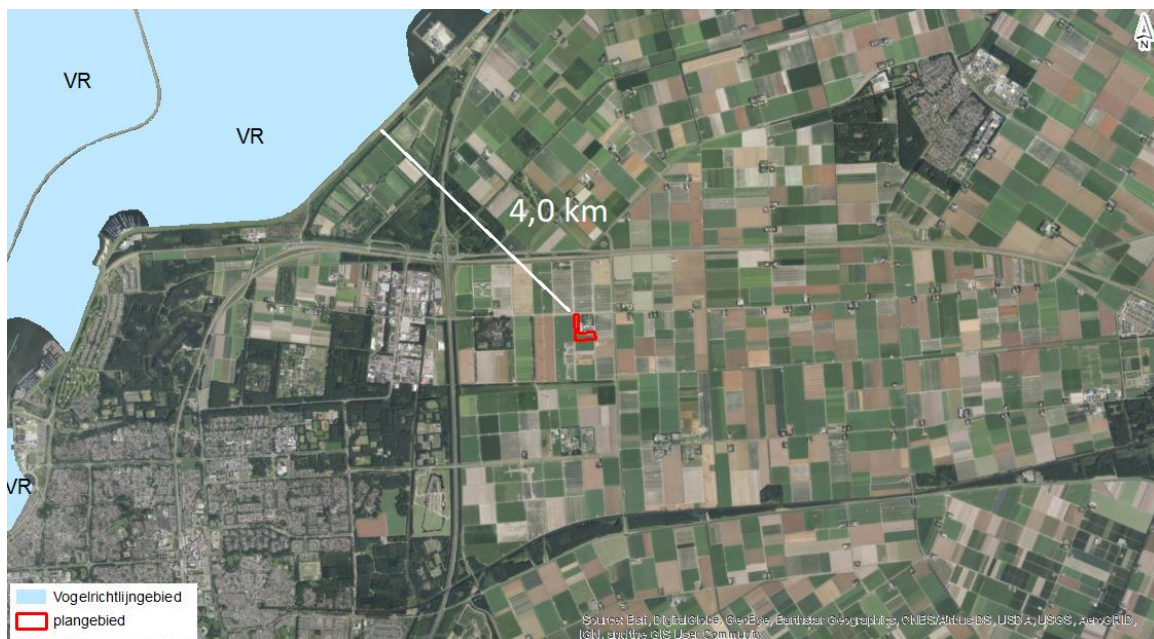
4.1 Natura 2000 (Wnb)

4.1.1 Gegevens

Algemeen

Op iets meer dan 4 km bevindt zich het Natura 2000-gebied IJsselmeer. Dit gebied is aangewezen als Vogelrichtlijngebied en Habitatrichtlijngebied. Aan het vaste land van de provincie Flevoland grenst enkel Vogelrichtlijngebied. Zie afbeelding 4.1 voor de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied IJsselmeer.

Afbeelding 4.1 Ligging Natura 2000-gebied IJsselmeer ten opzichte van het plangebied

Het IJsselmeer beslaat een oppervlak van ruim 110.000 ha en is een belangrijk leefgebied voor moerasvogels, watervogels (zowel doortrekkend als overwinterend) en voor habitattypen en -soorten die aan meren zijn gebonden [lit 5].

4.1.2 Effecten en conclusie Natura 2000

Het plangebied ligt 4 km verwijderd van het IJsselmeer. Ruimtebeslag is dan ook niet aan de orde. Overige directe effecten zijn ook uitgesloten: geluid, licht en trillingen dragen minder ver dan de genoemde 4 km.

Het IJsselmeer kent geen stikstofgevoelige habitattypen [lit 7], zodat beoordeling van atmosferische stikstofdepositie buiten beschouwing kan blijven. Directe effecten op het Natura 2000-gebied zijn uitgesloten.

Indirecte effecten zijn ook uitgesloten. Het plangebied en de directe omgeving bevatten geen geschikte (essentiële) leefgebieden voor soorten met een instandhoudingsdoelstelling.

De dichtstbij gelegen stikstofgevoelige habitattypen liggen op de Veluwe. Deze zijn gelegen op 22 km afstand van het plangebied. Gezien deze afstand is stikstofdepositie binnen dit gebied als gevolg van het project uitgesloten.

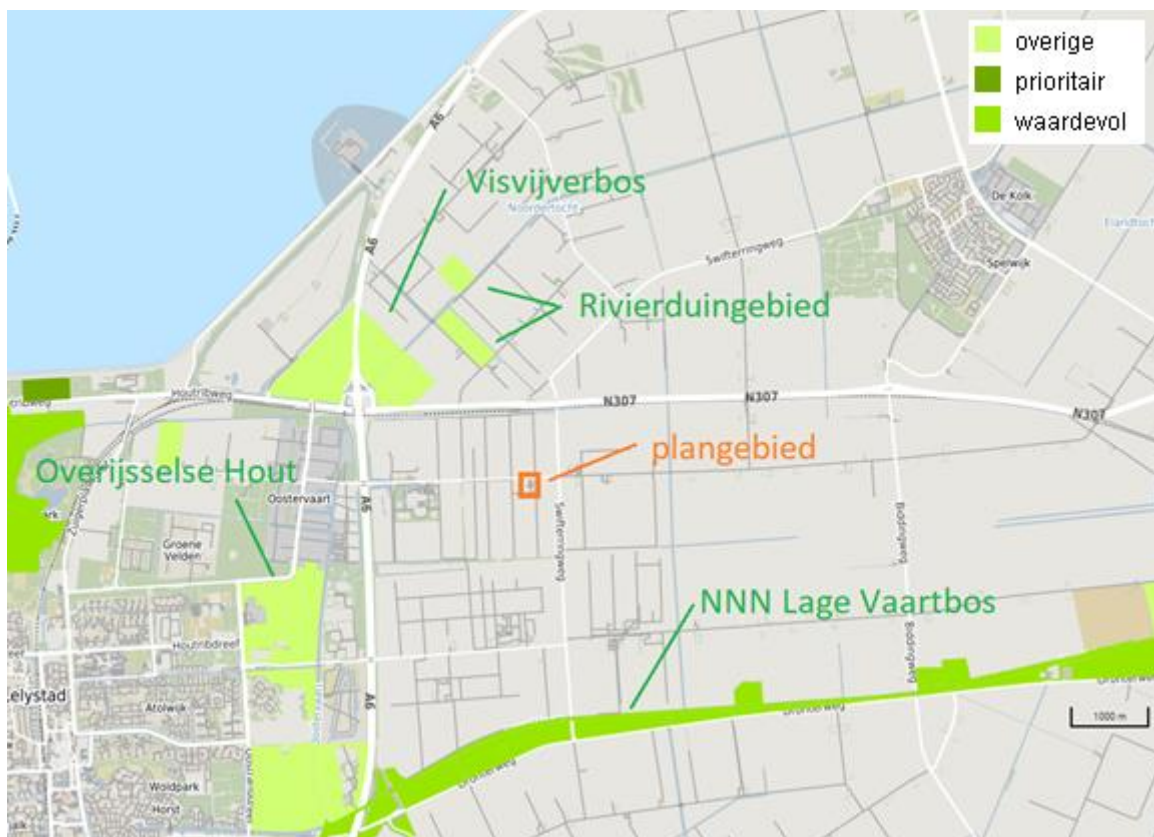
Vervolgstappen in het kader van de Wnb, onderdeel Natura 2000 zijn niet noodzakelijk.

4.2 NNN

4.2.1 Gegevens

In de ruimere omgeving rondom het plangebied bevinden zich natuurgebieden aangewezen als onderdeel van het NNN. Ten noorden (op 1,7 km) en ten westen (op 2,6 km) van het plangebied zijn natuurgebieden aangewezen als 'overig NNN'. Ten zuiden op ligt op 2,8 km het natuurgebied de Lage Vaart, welke de classificatie 'waardevol' heeft binnen het NNN. Deze gebieden zijn weergegeven in afbeelding 4.1

Afbeelding 4.2 Ligging NNN gebieden in de nabijheid van het plangebied [lit. 8]

De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied worden gevormd door de natuurbeheertypen N12.02 (Kruiden- en faunarijck grasland), en N16.04 (Vochtig bos met productie). Binnen het Overijsselse en

Gelderse Hout is tevens een (beperkt) deel aan N04.02 (Zoete plas) aanwezig. In tabel 4.1 zijn de natuurbeheertypen weergegeven [lit. 9].

Tabel 4.1 Natuurbeheertypen NNN-gebieden in omgeving

N04.02 Zoete plas

Dit habitatype bevindt zich enkel in de Overijsselse en Gelderse Hout. Het betreft twee tochten, waarvan één als scheepvaartroute dient en weinig natuurlijke oevers heeft. De andere tocht is wel natuurlijk ingericht en omvat natuurvriendelijke oevers, brede waterpartijen en eilandjes. Hier zijn onder andere bever en ijsvogel waargenomen.

N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland

Kruiden- en faunarijk grasland omvat graslanden die kruidenrijk zijn, maar niet tot de schraallanden, vochtig hooiland, zilt grasland en overstromingsgrasland of glanshaverhooiland behoren. De vegetatie kan behoren tot allerlei verbonden van graslandvegetaties; onder meer kamgrasvegetaties of de meer algemene witbolgraslanden. Diverse soorten ruigte en struweel kunnen in dit grasland voorkomen.

N16.04 Vochtig bos met productie

Vochtig bos met productie omvat in de omgeving van het plangebied multifunctioneel productiebos met populieren, wilgen en essen (Visvijverbos en Overijsselse Hout). In het Lage Vaartbos bestaat het uit aangeplant jong polderbos, bestaande uit essen en populieren.

Afbeelding 4.3 Beheertypenkaart provincie Flevoland met de beheertypen in de omgeving van het plangebied [lit. 9]

Naast de genoemde beheertypen zijn tevens een aantal soorten beschreven als zijnde wezenlijke kenmerken en waarden van de verscheidene NNN-gebieden. Het gaat daarbij om de in tabel 4.1 opgenomen soorten.

Tabel 4.2 Beschermde soorten in omliggende NNN-gebieden

Zoogdieren	Vogels	Vleermuizen
bever	boomkever	meervleermuis
boomarter	buizerd	watervleermuis
steenarter	havik	ruige dwergvleermuis
wezel	huiswaluw	gewone dwergvleermuis
hermelijn	kneu	
bunzing	spotvogel	
das	wespendief	
	zanglijster	
Reptielen	Insecten	Vaatplanten
ringslang	vroege glazenmaker	daslook

glassnijder	rietorchis
	naaldvaren
	tongvaren
	brede orchis

4.2.2 Effecten en conclusie

Het plangebied ligt buiten de grenzen van het NNN. Gezien de Verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland 2012 in artikel 10.4 dienen ingrepen die buiten het NNN plaatsvinden, maar potentieel de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied kunnen aantasten beoordeeld te worden.

Omdat het plangebied buiten het NNN ligt zijn directe effecten als ruimtebeslag en versnippering uitgesloten. Van directe effecten is zodoende geen sprake. Gezien de afstand van het plangebied tot de verschillende NNN-gebieden (minimaal 1,7 km) zijn negatieve effecten van geluid, licht en trilling tevens uitgesloten binnen de NNN-gebieden. Atmosferische depositie van stikstof kan wel reiken tot in de NNN-gebieden.

De aanwezige natuurbeheertypen en de doelsoorten zijn niet gevoelig voor verzuring en vermeting als gevolg van atmosferische stikstofdepositie. Er is dus geen sprake van externe werking op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Op basis daarvan kan worden geconcludeerd dat negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de omliggende NNN-gebieden zijn uit te sluiten. Vervolgstappen en een vergunningsaanvraag zijn niet nodig.

5

SOORTENBESCHERMING

5.1 Methode

Om de aanwezigheid van beschermde flora en fauna in of rondom het plangebied vast te kunnen stellen is een bureaustudie en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. De bureaustudie bestond uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) [lit. 10]. Aanvullend hierop zijn, als daar aanleiding voor was, verspreidingsatlassen, internetbronnen en de op internet vrij verkrijgbare verspreidingsgegevens geraadpleegd. Ter verificatie van- en als aanvulling op de bureaustudie is door twee ecologen van Witteveen+Bos vervolgens een veldbezoek uitgevoerd op 4 december 2018. Soortgerichte inventarisaties en tellingen van afzonderlijke dier- en plantensoorten waren geen onderdeel van het veldbezoek; wel zijn toevallige waarnemingen van soorten of verblijfplaatsen genoteerd. De inventarisatie is niet vlakdekkend en slechts indicatief, temeer vanwege het jaargetijde waarin het bezoek heeft plaatsgevonden. Voor dit rapport is het echter voldoende gedetailleerd.

Op basis van kennis van de biotoopeisen van beschermde soorten, het veldbezoek en de resultaten van de bureaustudie is bepaald of beschermde soorten leefgebied kunnen vinden in en nabij het plangebied. Aan de hand van de geplande werkzaamheden en de verstoringgevoeligheid van soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten kunnen optreden en of er sprake is van een overtreding van de Wnb.

5.2 Beschrijving per soortgroep

5.2.1 Vaatplanten

Bureaustudie

Op basis van de NDFF-database [lit. 10] zijn er over de afgelopen vijf jaar geen waarnemingen bekend van onder de Wnb beschermde vaatplanten in de nabijheid van het plangebied.

Onder de Wnb beschermde planten komen voornamelijk voor in voedselarme biotopen of op locaties met zeer specifieke standplaatscondities. Dit soort locaties wordt voornamelijk gevonden in de duingebieden langs de Noordzeekust, in zuidelijk Limburg en in akkerreservaten. Op basis van de ligging en de aard (gelegen op akkerbouwgebied in actief gebruik, op zeeklei) van de locatie is het onwaarschijnlijk dat er binnen het plangebied beschermde vaatplantensoorten voorkomen.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen waarnemingen gedaan van (resten van) onder de Wnb beschermde vaatplanten. Het plangebied bestaat voornamelijk uit akkerland en een smalle strook productiegroenland. Er is geen opgaande begroeiing in het plangebied. Zie afbeelding 2.1 voor een indruk van het plangebied.

Effecten en conclusie

Op basis van de aangetroffen vegetatietypen en de aanwezige biotopen binnen het plangebied kan het voorkomen van onder de Wnb beschermde vaatplantensoorten worden uitgesloten. Hierdoor zijn negatieve effecten voor deze soortgroep niet aan de orde. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

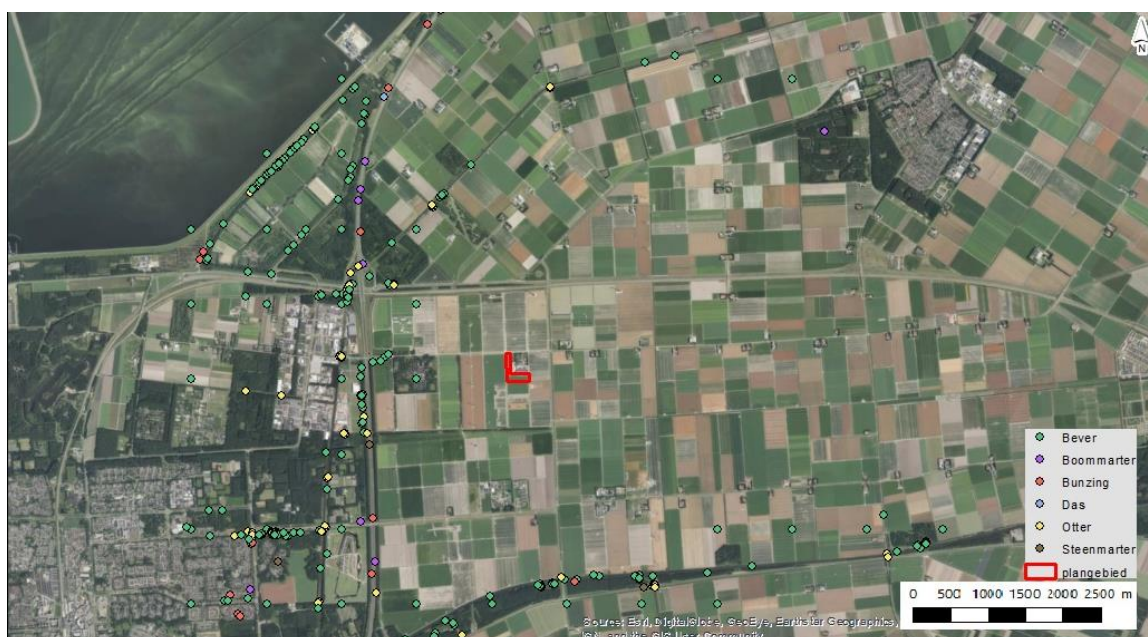
5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Bureaustudie

Op basis van de NDFF-database [lit. 10] en de ligging en kenmerken van het terrein en landschap (akkerland, met op enige afstand bosschages en kleine watertjes) in en rondom het plangebied, wordt verwacht dat er verschillende algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten voorkomen rondom het plangebied, zoals egel, haas, konijn, ree, vos, wezel en algemeen voorkomende muizensoorten (allen bijlage A Wnb). Voor deze bijlage A-soorten geldt binnen de provincie Flevoland een algemene vrijstelling voor het verstoren in het kader van ruimtelijke ingrepen.

Verder zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de bever, boommarter, bunzing, das, otter en steenmarter [lit. 10], afbeelding 5.1. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Flevoland geen vrijstelling.

Afbeelding 5.1 Waarnemingen grondgebonden zoogdieren¹

De biotoopeisen van deze soorten worden in onderstaand kader kort beschreven.

¹ Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Bever

De bever komt voor op de overgang tussen water en land. Bijvoorbeeld in moerassen, langs rivieren, beken en meren. Voorwaarde is dat direct naast het water broekbossen zijn met bijvoorbeeld es en wilg. De bever heeft geen voorkeur voor stilstaand of stromend water, het water moet wel tenminste 50 cm diep zijn [lit 11].

Boommarter

De boommarter leeft bij voorkeur in bossen. Als behendige klimmer en springer kan hij zijn leefgebied vanaf de grond tot in de boomtoppen benutten. Bij de boommarter wordt al gauw gedacht aan oud (loof)bos. In Nederland klopt dat beeld in ieder geval niet; de boommarter komt hier in allerlei typen en leeftijden bos voor. Boommarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen of dassenhollen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten, regelmatig in inrottingsholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan. Boommarters maken meestal niet zelf een hol maar passen een bestaand nest aan [lit. 11].

Bunzing

De bunzing komt voor in veel verschillende landschapstypen. De voorkeur gaat echter uit naar kleinschalige landschappen met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Ze komt voor in bijvoorbeeld droge sloten, oeverbegroeiingen, heggen, houtwallen en moerasgebieden. Maar ook op meer open terreinen zoals weidegebieden met sloten komt zij voor. Verblijfplaatsen worden door de bunzing gemaakt in bijvoorbeeld oude konijnenholten, onder steenhopen of in holle bomen. Ze leeft graag in de nabijheid van boerderijen [lit 11].

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook andere open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte gebieden. Zelfs in afgravingen, oude ertsmijnen, op kliffen en onder gebouwen wordt de das soms aangetroffen. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld [lit. 11].

Otter

De otter leeft in schoon, zoet water zoals meren, plassen, rivieren, beken en moerassen. Er moet voldoende dekking, voedsel en rust zijn. De otter eet per dag 1 tot 1,5 kilogram, voornamelijk vis. Het leefgebied van een otter bestaat uit 1 tot 40 km oeverzone, of tientallen vierkante kilometers moeras. Rustplaatsen bevinden zich op rustige plaatsen in dichte vegetaties, of kunstmatige holtes [lit. 11].

Steenmarter

De steenmarter heeft een voorkeur voor stenige schuilplaatsen en biotopen, zoals gebouwen. De steenmarter is een cultuurvolger en komt voor in de nabijheid van menselijke activiteit. Zij heeft een voorkeur voor kleinschalige landschappen met voldoende schuilplaatsen. Voedsel wordt gevonden in groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen. De steenmarter gebruikt veel schuilplaatsen, welke niet even vaak gebruikt worden. Deze kunnen bestaan uit takkenhopen, dichte struwelen, kruipruimtes of spouwmuur [lit 11].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn sporen van ree en konijn waargenomen. Het plangebied biedt verder geschikt biotoop voor verschillende beschermde zoogdiersoorten zoals egel, konijn, haas, veldmuis en vos.

Het kale en grootschalige akkerlandschap rondom het plangebied is, vanwege het ontbreken van beschutting in de vorm van bos of bosschages of andere kleinschalige landschapselementen niet geschikt voor kleine marterachtigen, bever, boommarter, das en otter.

Aanwezigheid van steenmarter in de directe omgeving het plangebied is aannemelijk. Voor steenmarter is de bestaande bouw geschikt als verblijfplaats met voldoende schuilmogelijkheden. Ter plaatse van de voorziene uitbreiding is echter geen geschikt leefgebied voor steenmarter aanwezig.

Effecten en conclusie

Het voorkomen van verschillende algemene grondgebonden zoogdiersoorten (bijlage A Wnb), zoals egel, haas, konijn, ree, vos, wezel en algemeen voorkomende muizensoorten, binnen het plangebied is op basis van aanwezige biotopen en ligging niet uit te sluiten. Voor het verstoren van deze algemeen voorkomende soorten geldt binnen de provincie Flevoland een vrijstelling. Wel is ten alle tijden de Zorgplicht van toepassing.

De aanwezigheid van de beschermde soorten kleine marterachtigen, bever, boommarter, das en otter zijn op basis van de aanwezige biotopen in en rondom het plangebied wel uit te sluiten. Negatieve effecten van het voornemen op deze soorten wordt uitgesloten.

Mogelijk is steenmarter aanwezig op het terrein van de onderzoekslocatie van de WUR. De voorziene uitbreidingslocatie betreft echter geen essentieel onderdeel van het leefgebied van steenmarter, daarbij heeft de soort ruim voldoende uitwijkmogelijkheden. Daardoor zijn negatieve effecten op deze soort tevens uit te sluiten. Vervolgstappen en/of een ontheffingsaanvraag zijn niet nodig.

5.2.3 Vleermuizen

Bureaustudie

Alle soorten vleermuizen zijn in Nederland beschermd onder de Wnb en vallen onder bijlage IV van de Habitatrictlijn (HR). Volgens de NDFF-database [lit. 10] werden in de omgeving van het plangebied in de afgelopen vijf jaar waarnemingen gedaan van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger (afbeelding 5.2).

Op grotere afstand -1,8 km- vormt de snelweg A6 het dichtstbijzijnde geschikte lijnvormige element. Deze wordt dan ook gebruikt door de drie hiervoor genoemde soorten. Waarnemingen van vleermuizen concentreren zich langs dit lijnvormige element en in de verder naar het westen gelegen aangrenzende bebouwde kom (waar het waarschijnlijk verblijfplaatsen betreft).

Afbeelding 5.2 Waarnemingen van vleermuizen in de omgeving van het plangebied [lit. 7]¹

¹ Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

De biotoopeisen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger worden in onderstaand kader beschreven.

Gewone dwergvleermuis

(Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden. Systematisch zoeken naar winterslapende dieren is daardoor moeilijk. Overwinterende gewone dwergvleermuizen worden vooral bij toeval gevonden in spouwmuren, onder dakpannen, achter betimmering en daklijsten. Daarnaast zijn ze ook in spleten in de muur van kerktorens, en in spleten in grotten, groeves, betonnen bruggen en parkeergarages en dergelijke gevonden [lit. 12].

Ruige dwergvleermuis

Uit het buitenland zijn verblijfplaatsen vooral aangetroffen in spleten en gaten in bomen, in nest- en vleermuiskasten, in gebouwen achter betimmeringen, achter daklijsten, onder dakbedekking en op zolders. Twee Nederlandse kolonies bewoonden spouwmuren. Vele solitaire mannetjes of kleine groepen zijn gevonden in spleten en gaten in bomen, achter loshangend schors en in kasten. Vaak jagen ruige dwergvleermuizen langs bosranden, door lanen, boven open plekken in bos en langs houtwallen. Waterpartijen en beschutte oevers in voedselrijke gebieden vormen een belangrijk aspect van het biotoop.

Laatvlieger

Kraamkolonies komen voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. In vleermuiskasten worden laatvliegers zelden aangetroffen. Solitaire mannetjes worden soms achter vensterluiken gevonden. In de paartijd (september-oktober) worden vergelijkbare verblijven gebruikt. De jachtgebieden liggen in een straal van 1 tot 5 km (zelden meer) rond de kolonie. Vliegroutes volgen waar mogelijk lijnvormige structuren, maar laatvliegers vliegen bij gunstige weersomstandigheden ook wel grote afstanden door open gebied. De laatvlieger vliegt meestal op enige afstand van de vegetatie boven (vochtige) graslanden en weilanden, langs kanalen en vaarten, in tuinen en in parken met vijvers. Bij windstil weer wordt het open gebied belangrijker.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen sporen van vleermuizen aangetroffen. De aanwezigheid van mogelijke vlieg- en/of foerageergebied voor de soorten alsook potentiële verblijfplaatsen binnen het plangebied werd onderzocht.

Vlieg- en foerageergebied

Het plangebied bestaat uit open akker- en grasland. Vleermuizen gebruiken lijnvormige elementen zoals snelwegen, dijken en bomenlanen als vliegroutes. In de directe en wijdere omgeving ontbreken dergelijke elementen. De gebouwen van de WUR direct grenzend aan het plangebied liggen vrij geïsoleerd ten opzichte van de omgeving als een eiland tussen de akkers en graslanden. Gezien de grote afstand tot de dichtstbijzijnde opgaande lijnvormige landschapselementen moet de afstand tot de bebouwing in het plangebied voor de meeste vleermuissoorten als onoverbrugbaar beschouwd worden.

Verblijfplaatsen

De gebouwen direct grenzend aan het plangebied zijn visueel onderzocht op de mogelijke aanwezigheid van verblijfsplaatsen. Hierbij zijn geen verblijfsplaatsen vastgesteld. Met name in de gemetselde gebouwen kunnen verblijfsplaatsen van vleermuizen niet worden uitgesloten.

Effecten en conclusie

Op basis van de bevindingen uit de bureaustudie en het veldbezoek kan aanwezigheid van verblijfplaatsen op het terrein van het onderzoekscentrum niet worden uitgesloten. Overige beschermde functies van vleermuizen zijn in en nabij het plangebied niet te verwachten.

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden echter geen gebouwen gesloopt of gerenoveerd. Er worden enkel nieuwe gebouwen geplaatst. Van vernietiging van verblijfsplaatsen is dan ook geen sprake.

Ook andere negatieve effecten op vleermuizen worden uitgesloten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig.

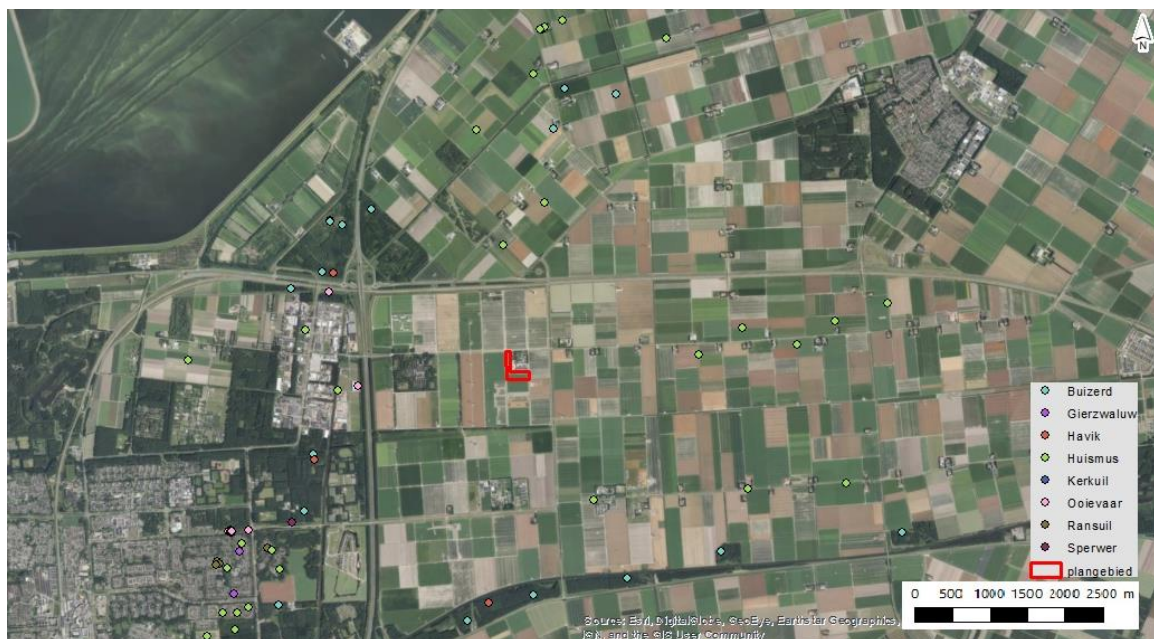
5.2.4 Vogels

Bureaustudie

Alle voor Nederland inheemse broedvogels zijn beschermd middels de Wnb. In de omgeving van het plangebied worden verschillende broedvogels verwacht. Volgens de NDFF-database [lit. 10] zijn er in de omgeving van het plangebied 81 vogelsoorten waargenomen in de afgelopen vijf jaar. Het betreft veelal waarnemingen van overvliegende algemeen voorkomende weide- en bosvogelsoorten zoals zwartkop, winterkoning, zanglijster, nachtegaal en grasmus.

In de omgeving van het plangebied werden tevens acht vogelsoorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. De waarnemingen betreffen in de meeste gevallen overvliegende dieren. Het betreft buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil en sperwer (afbeelding 5.3).

Afbeelding 5.3 Waarnemingen van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten in de nabijheid van het plangebied [lit. 7] ¹

De biotoopeisen van deze soorten met jaarrond beschermde nesten worden in onderstaand kader beschreven.

¹ Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Buizerd

De buizerd is te vinden in uitgestrekte bossen afgewisseld met heide en boerenland, moerasbossen, boerenland met bosjes en houtwallen, duinvalleien met struweel, bosjes in steden. Combinatie van geschikte nestgelegenheid (bos of een bosje) met open land met veel voedsel is ideaal. Jaagt ook wel midden in (ouder bos) en in Nederland ook graag in weilanden en steeds vaker in steden gierzwaluw [lit. 15].

Gierzwaluw

Voor hun nestgelegenheid zijn gierzwaluwen afhankelijk van beschikbaarheid van gebouwen met geschikte holtes. Ze jagen boven uiteenlopende habitats in dorpen en steden. Al het voedsel wordt gevangen in de lucht, ze zijn gespecialiseerd in het vangen van insecten in volle vlucht. Daarvoor zoeken ze meestal de luchtlagen op die op dat moment de meeste insecten bevatten, en dat kan best een flinke hoogte zijn [lit. 15].

Havik

Broedt in naald- en loofbossen, ook in moerasbos, soms in parken. Nest meestal hoog in de kroon van een loof- maar meestal een naaldboom. Het nest is groot, met basis van stevige takken en kan jarenlang gebruikt worden. havik lapt ook nesten van andere roofvogels op. Broedt van eind maart tot in mei.

Huismus

Huismussen stellen prijs op een rommelige menselijke omgeving, met struikgewas, schuren, weilanden met vee, gemorst graan en zo verder. Talrijkst in dorpen en in oudere buitenwijken, met rommelige tuinen. Als er veel hoge bomen staan, verdwijnt de huismus [lit. 15].

Kerkuil

Kerkuil komt voor in halfopen tot open cultuurlandschappen met allerlei landschapselementen die voor afwisseling zorgen. In bossen of zeer bosrijke gebieden kom je de kerkuil zelden tegen. De kerkuil gaat vanuit z'n roest- of nestplaats jagen in het open veld, het liefst daar waar gras- en bouwland worden afgewisseld met kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes. Ook ruig begroeide, slecht onderhouden graslandgebieden, braakliggende akkers, ruige grasstroken en wegbermen worden als jachtterrein benut [lit. 15].

Ooievaar

De ooievaar maakt gebruik van extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Voor een broedplek maakt de ooievaar gebruik van kunstmatige nestgelegenheden op daken en wagenwielen, maar hij broedt ook in zelfgemaakte nesten in bomen [lit 15].

Ransuil

De ransuil bewoont een grote verscheidenheid aan leefgebieden, afwisselend van agrarische gebieden tot open bos, bosranden, parken, duinen, heiden, hoogvenen en moerasgebieden. In groot, aaneengesloten bos ontbreekt hij veelal. De ransuil jaagt bij voorkeur in het open veld, langs wegbermen en op plekken met kaalslag in bos. De ransuil broedt en roest bij voorkeur in naaldbomen, die hem de beste dekking bieden. Daarnaast ook in houtwallen, boomgroepen, hagen en zelfs solitaire bomen [lit 15].

Sperwer

Broedt in bossen, soms tuinen en parken, meestal in een dicht, jong bos met naaldbomen (fijnspar, lariks), het liefst in halfopen landschappen. Soms ook in de stad of in tuinen, in open boerenland in windsingels, bosjes en op erven. Buiten de broedtijd vaak in open land, vooral de vrouwtjes. Mannetjes jagen meer in bos. Jaagt soms ver van het nest.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werd een nest van een ekster waargenomen in de bomen direct grenzend aan de bebouwing ten noorden van het plangebied. Jaarrond beschermde nesten, bijvoorbeeld van buizerd, werden niet aangetroffen in de directe omgeving van het plangebied. Het plangebied zelf bevat geen bomen of struiken. De gebouwen direct grenzend aan het plangebied (overkappingen) -zie afbeelding 5.4- zijn geïnspecteerd op aanwezigheid van nesten en verblijfplaatsen van vogels. Deze werden niet aangetroffen.

Afbeelding 5.4 Overkappingen direct grenzend aan het plangebied

De overige gebouwen op het terrein van de WUR bieden mogelijk nestgelegenheid aan soorten als huismus, gierzwaluw en uilensoorten (kerkuil), in de vorm van holten tussen dakpannen, spouwmuren, ventilatiegaten en nestkommen (zie afbeelding 5.5.).

Afbeelding 5.5 Mogelijkheden voor uilen (boven) en zwaluwen (onder) om te nestelen

Tijdens het veldbezoek was langs de westzijde van het plangebied een puindepot aanwezig (zie afbeelding 5.6). Dit puindepot vormt een geschikte broedplaats voor groundbroedende soorten zoals scholekster en kleine plevier.

Afbeelding 5.6 Puindepot op de westzijde van het plangebied

Effecten en conclusie

Het is volgens de Wnb verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1.2. VR). Het plangebied zelf bestaat uit open akker- en weidegebied. Het is daarom geen geschikte nestelplaats voor buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ooievaar en sperwer. In de directe omgeving (de bebouwing op het terrein van de WUR) bevinden zich wel potentieel geschikte nestplaatsen voor gierzwaluw, huismus, kerkuil en ransuil. Bij de planuitvoering worden echter geen gebouwen gesloopt of verbouwd. Vernietiging van beschermde nestplaatsen is daarom uitgesloten.

Om verstoring van de genoemde soorten tijdens het broedseizoen te voorkomen geldt dat werkzaamheden tijdens het broedseizoen (globaal van 15 maart tot 15 juli) voor verstoring kunnen zorgen door trillingen of geluid. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat opzettelijk verstoren in het broedseizoen (individueel, nesten of eieren) verboden is volgens de Wnb. Het verkrijgen van ontheffing voor het verstoren van broedvogels is meestal niet mogelijk. De effecten op vogels en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb zijn namelijk gemakkelijk te voorkomen, te weten door in principe drie mogelijkheden:

- buiten het broedseizoen werken, dit met risico dat sommige vogels tot in september kunnen broeden;
- de werkzaamheden vlak voor het broedseizoen inzetten en dan continue doorwerken (werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stilleggen), zodat vogels niet gaan broeden in het gebied waar gewerkt wordt;
- het plangebied voor het broedseizoen ongeschikt maken voor broedvogels.

Ten aanzien van het aanwezige puindepot wordt geadviseerd om maatregelen te treffen zodat deze niet gebruikt kunnen worden als nestplaats voor groundbroedende soorten. De meest eenvoudige maatregel ter voorkoming van broedvogels is het afdekken van het depot met een plastic doek. Indien niet wordt voorkomen dat het depot als broedplaats wordt gebruikt, dan dient bij aanwezigheid van broedende vogels

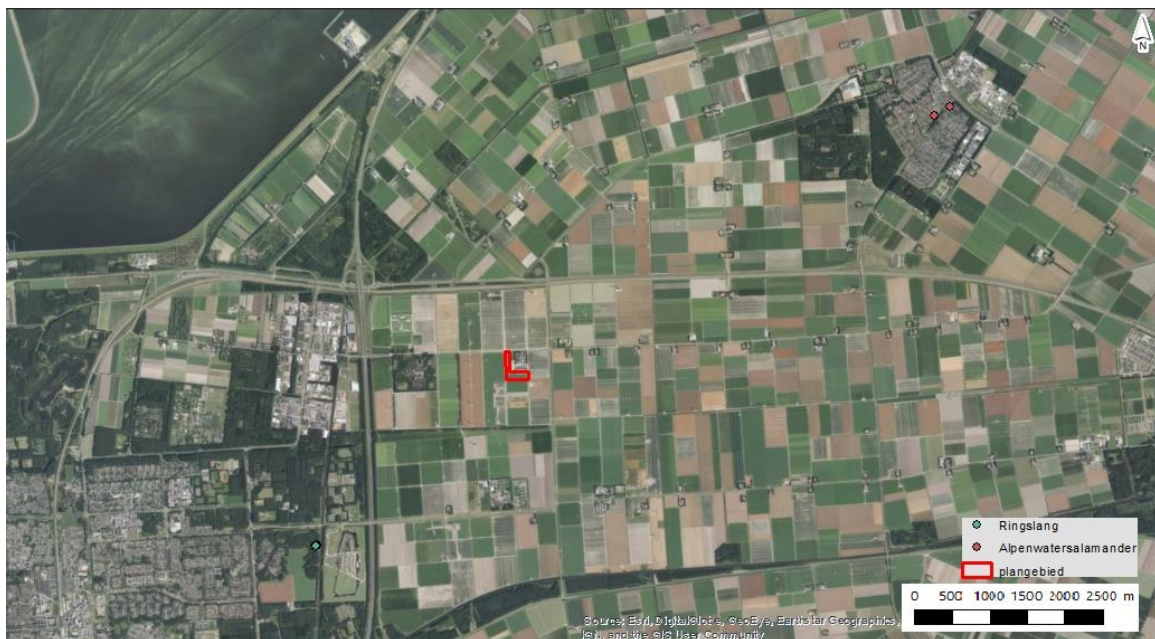
het depot het gehele broedseizoen onaangeroerd te blijven. Wanneer de bovengenoemde maatregelen in acht worden genomen zijn verdere maatregelen in het kader van de Wnb niet nodig.

5.2.5 Amfibieën en reptielen

Bureaustudie

Volgens de NDFF-database [lit. 10] werden in de omgeving van het plangebied waarnemingen gedaan van de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor de versterking van deze soorten geldt binnen de provincie Flevoland echter een algemene vrijstelling. Op basis van de NDFF-database zijn tevens waarnemingen bekend van één onder de Wnb beschermde reptielsoort en één soort amfibiesoort, waarvoor binnen de provincie Flevoland geen vrijstelling geldt. Het betreft de soorten ringslang en alpenwatersalamander.

Afbeelding 5.7 Waarnemingen van onder de Wnb beschermde reptiel- en amfibiesoorten in de nabijheid van het plangebied [lit. 10] ¹

De biotooppeisen van deze beschermde reptiel- en amfibiesoorten worden in onderstaand kader beschreven.

Ringslang

De ringslang is aan water gebonden. Zij komt voor op de overgang tussen water en land, wanneer er voldoende beschutting en prooidieren zijn. Prooidieren bestaan met name uit amfibieën en kleine knaagdieren [lit. 13].

Alpenwatersalamander

De alpenwatersalamander komt voor op zandige leemgronden met loofbos of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen [lit. 13].

¹ Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen amfibie- of reptielsoorten waargenomen binnen het plangebied, noch sporen hiervan. De aanwezigheid van algemeen voorkomende Bijlage A-soorten zoals bruine kikker en gewone pad en kleine watersalamander kan niet worden uitgesloten.

Binnen het plangebied werd echter geen geschikt habitat (beschutte overgang tussen water en land) voor de ringslang aangetroffen. Beschutting (kenmerkend voor kleinschalige landschappen) ontbreekt eveneens in de omgeving van het plangebied. Ook maakt de afwezigheid van voortplantingswater met structuurrijke oevers het gebied ongeschikt voor niet-vrijgestelde amfibiesoorten.

De sloot die grenst aan de westzijde van het plangebied is watervoerend en biedt potentieel geschikt habitat voor de rugstreeppad. De sloot is geen onderdeel van het plangebied, maar grenst daar wel direct aan.

Effecten en conclusie

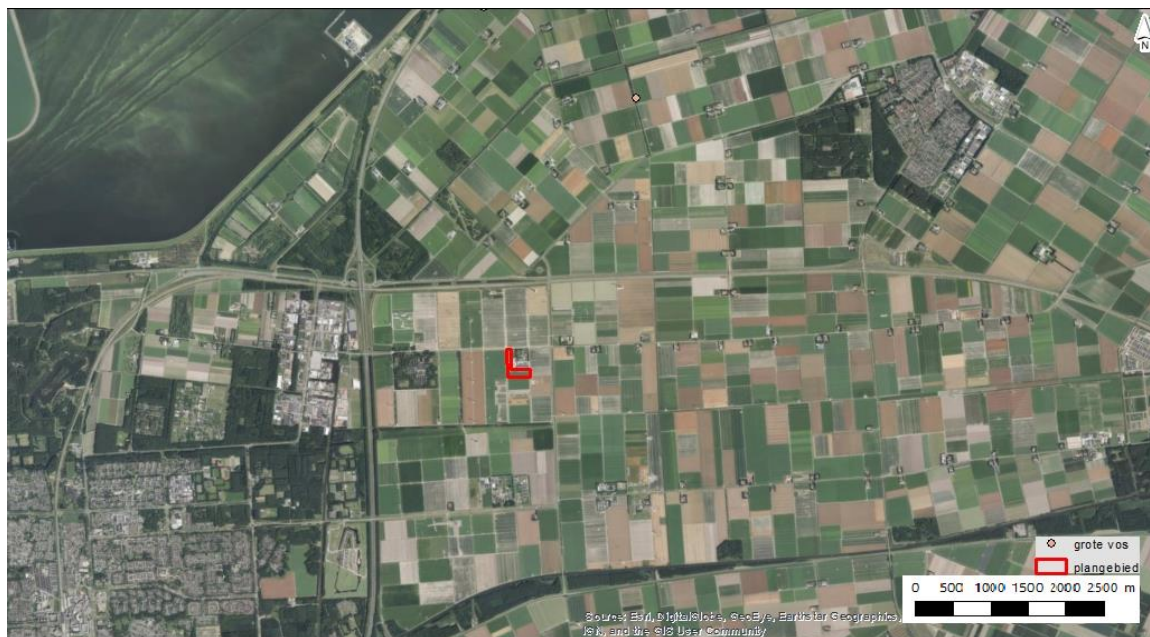
De aanwezigheid van algemeen voorkomende soorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kan niet worden uitgesloten. Voor het verstoren van deze soorten (Bijlage A) geldt echter een vrijstelling binnen de provincie Flevoland. Gezien de afwezigheid van geschikt biotoop voor de niet-vrijgestelde amfibie- en reptielsoorten ringslang en alpenwatersalamander, is het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied uitgesloten. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn niet nodig. Wel geldt de algemene zorgplicht.

5.2.6 Vlinders/libellen en andere ongewervelden

Bureaustudie

Op basis van de NDFF-database zijn in de afgelopen vijf jaar in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de beschermde vlindersoort grote vos (afbeelding 5.8) [lit. 10]. De waarnemingen zijn gedaan op afstanden van 3 km of meer ten noorden van het plangebied.

Afbeelding 5.8 Waarnemingen van beschermde vlinder-, libel en andere ongewervelde soorten in de nabijheid van het plangebied [lit. 10]¹

¹ Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

De biotoopeisen van deze soort worden in onderstaand kader beschreven.

Grote vos

De grote vos voedt zich met sap van bloedende bomen, rottend fruit of druppels honingdauw. Ei-afzet vindt plaats op de bovenste takken van hoge, vrijstaande bomen. De mannetjes hebben in het voorjaar een territorium aan een bosrand. Als waardplanten worden gebruikt de iep, zoete kers en sommige wilgensoorten [lit. 14].

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen waarnemingen gedaan van beschermde soorten. Gezien het tijdstip (in december) was dit ook niet te verwachten. In het plangebied zijn geen bomen aanwezig. In de directe omgeving bevinden zich wel enkele bomen (op het terrein van de WUR), maar deze bevinden zich buiten het plangebied. Foerageermogelijkheden ontbreken volledig in het plangebied.

Effecten en conclusie

Door het ontbreken van waardplanten en bomen waarin ei-afzet kan plaatsvinden en de totale afwezigheid van foerageermogelijkheden is de aanwezigheid van grote vos in het plangebied uitgesloten. Vervolgstappen in kader van de Wnb zijn niet nodig. Wel geldt de algemene zorgplicht.

5.2.7 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en zodoende kan de aanwezigheid van de onder de Wnb beschermde vissoorten binnen het plangebied worden uitgesloten. Hierdoor zijn negatieve effecten van het voornemen op beschermde vissoorten uit te sluiten. Vervolgstappen zijn in het kader van de Wnb niet nodig.

6

SAMENVATTING/CONCLUSIE

6.1 Gebiedsbescherming

6.1.1 Natura 2000

Het plangebied ligt in de ruimere omgeving van het Natura 2000-gebied IJsselmeer. Directe negatieve effecten zoals geluid, trillingen en ruimtebeslag zijn daarom uitgesloten. Het Natura 2000-gebied IJsselmeer heeft in de wijde omtrek van het plangebied geen stikstofgevoelige habitattypen. Effecten van vermeting en verzuring als gevolg van atmosferische stikstofdepositie zijn daarom ook uitgesloten.

Indirecte effecten zijn ook uitgesloten. Het plangebied en de directe omgeving bevatten geen geschikte (essentiële) leefgebieden voor soorten met een instandhoudingsdoelstelling.

Verdere stappen in het kader van de Wnb, onderdeel Natura 2000, zijn niet nodig.

6.1.2 NNN

Het plangebied ligt buiten de grenzen van het NNN. Directe effecten als gevolg van zoals licht, geluid en ruimtebeslag geen sprake is. De natuurbeheertypen (N12.02 (Kruiden- en faunairijk grasland), N16.04 (Vochtig bos met productie) en N04.02 (Zoete plas) zijn niet stikstofgevoelig. De soorten die onderdeel zijn van de wezenlijke kenmerken en waarden (zie tabel 4.1) zijn dat ook niet. Indirecte effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de omliggende NNN-gebieden zijn daardoor tevens uit te sluiten.

Verdere maatregelen in het kader van het NNN zijn niet nodig.

6.2 Soortenbescherming

In de tabel 6.1 zijn de bevindingen en conclusies ten aanzien van de beschermde soorten samengevat.

Tabel 6.1 Bevindingen en conclusies beschermde soorten

Soortgroep	Beschermde soorten in het plangebied of directe omgeving aanwezig?	Kans op overtreding verboden Wnb?	Gevolgen?	Ontheffing aanvragen Wnb?
vaatplanten	nee	nee	geen, wel zorgplicht	nee
zoogdieren	ja, voorkomen van bijlage A soorten zoals egel, veldmuis, konijn, haas en vos is niet uit te sluiten	nee, vrijstelling binnen provincie Flevoland	geen, wel zorgplicht	nee
	ja, voorkomen van steenmarter is niet uit te sluiten	Nee, in het kader van de werkzaamheden blijven de bestaande gebouwen gespaard. De functionaliteit van het gebied voor deze soort komt daarbij niet in het gedrang	geen, wel zorgplicht	nee
vleermuizen	nee	nee	geen, wel zorgplicht	nee
vogels	ja, meerdere algemeen voorkomende broedvogels	ja, indien broedgevallen opzettelijk worden verstoord of nesten worden vernietigd	3 mogelijkheden: - buiten het broedseizoen werken; - vlak voor het broedseizoen inzetten en dan continue doorwerken, zodat vogels niet gaan broeden; - het plangebied voor het broedseizoen ongeschikt maken voor broedvogels	nee
		ja, het puindepotlangs de westzijde van het plangebied biedt potentiële nestgelegenheid voor grondbroeders	advies om deze voor aanvang broedseizoen ongeschikt te maken of af te dekken, zodat mogelijkheid tot nestelen niet ontstaat. Zodra er genesteld wordt mag de locatie niet meer verstoord worden	nee

Soortgroep	Beschermden soorten in het plangebied of directe omgeving aanwezig?	Kans op overtreding verboden Wnb?	Gevolgen?	Ontheffing aanvragen Wnb?
amfibieën en reptielen	ja, de aanwezigheid van algemeen voorkomende Bijlage A-soorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kan niet worden uitgesloten	nee, vrijstelling binnen de provincie Flevoland	geen, wel zorgplicht	nee
dagvlinders, libellen en overig ongewerveld	nee	nee	geen, wel zorgplicht	nee
vissen	nee	nee	geen, wel zorgplicht	nee

LITERATUUR

1. Ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M) (2012). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Den Haag, maart 2012.
2. Omgevingsplan Flevoland 2012, vaststellingsdatum PS 2 november 2006.
3. Verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland 2012, vaststellingsdatum PS 12 december 2012.
4. Natuurbeheerplan 2019, provincie Flevoland.
5. Rijkswaterstaat, Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017 -2023 IJsselmeer. Oktober 2017.
6. www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/, geraadpleegd op 26 januari 2018.
7. Rijkswaterstaat, Natura 2000 Beheerplan IJsselmeergebied 2017-2023, oktober 2017.
8. Provincie Flevoland, via <http://ehs.flevoland.nl/> (geraadpleegd op 17 december 2018).
9. Provincie Flevoland, via <http://kaart.flevoland.nl/natuurbeheerplan/> (geraadpleegd op 17 december 2018).
10. NDFF-ecogrid.nl, geraadpleegd op 3 december 2018.
11. www.zoogdiervereniging.nl, geraadpleegd op 10 januari 2019.
12. www.vleermuis.net, geraadpleegd op 10 januari 2019.
13. www.ravon.nl, geraadpleegd op 11 januari 2019.
14. www.vlinderstichting.nl, geraadpleegd op 11 januari 2019.
15. www.vogelbescherming.nl, geraadpleegd op 11 januari 2019.

